

Bijlage 2 Onderbouwing en Evaluatie van het voorstel (CW3.1)

Tijdelijke verlaging maximale kredietvergoeding

Op basis van Artikel 3.1 in de comptabiliteitswet wordt bij voorstellen een toelichting verwacht op nagestreefde doelstellingen, doeltreffendheid, doelmatigheid, ingezette beleidsinstrumenten en financiële gevolgen voor het Rijk en, waar mogelijk, maatschappelijke sectoren. Voorstellen die tot een substantiële beleidswijziging leiden dienen ook een evaluatieparagraaf te bevatten conform de motie Van Weyenberg en Dijkgraaf. Met deze bijlage wordt invulling gegeven aan de vereiste toelichtingen, die mogelijk verder worden aangevuld bij opvolgende Kamerbrieven. Deze bijlage is onderdeel van een pilot die in het kader van de Operatie Inzicht in Kwaliteit wordt uitgevoerd om de vindbaarheid van de vereiste toelichtingen te vergroten.

Onderdeel	Toelichting
Toelichting Nagestreefde doelen	In Nederland is de totale kredietvergoeding (rente en kosten) voor consumptief krediet aan een jaarlijks maximum gebonden. De maximale kredietvergoeding geldt voor alle soorten consumptief krediet en bestaat uit de wettelijke rente met een opslag. De wettelijke rente is momenteel vastgesteld op 2 procent. De opslag is in 2006 voor het laatst structureel verlaagd naar 12 procentpunten met als doel dat kredietaanbieders een betere selectie moeten toepassen bij de verstrekking van krediet, met name waar het gaat om kredietverstrekking aan kwetsbare consumenten. Daarmee komt de maximale kredietvergoeding uit op 14 procent. Door de gevolgen van Covid-19 kan een toenemend aantal mensen verlies van inkomen hebben en behoefte hebben aan krediet. Om ervoor te zorgen dat consumenten tegen lagere maandlasten kunnen lenen tijdens deze coronacrisis, heeft de minister van Financiën de opslag tijdelijk verlaagd van 12 procentpunten naar 8 procentpunten. Daarmee komt de tijdelijke maximale kredietvergoeding uit op 10 procent op jaarbasis. De tijdelijke verlaging van de maximale kredietvergoeding is op 10 augustus jl.

	in werking getreden en duurt in beginsel tot 1 maart 2021. De verlaging van de maximale kredietvergoeding naar 10 procent geldt voor kredietovereenkomsten die zijn aangegaan vanaf de inwerkingtreding van de tijdelijke verlaging. Voor lopende overeenkomsten waarbij het uitstaande saldo afloopt, blijft de maximale kredietvergoeding gelden die van toepassing was voor de verlaging. Voor doorlopende kredieten geldt dat de verlaagde maximale kredietvergoeding van toepassing is op nieuwe opnames binnen de kredietlimiet die worden gedaan na de inwerkingtreding van de verlaging. Voor opnames binnen de kredietlimiet die zijn gedaan voor de inwerkingtreding van de verlaging, blijft de maximale kredietvergoeding gelden die van toepassing was voor de verlaging. Er mag door een kredietaanbieder geen extra krediet meer worden verstrekt op basis van het maximum kredietvergoedingspercentage van voor de verlaging.
Ingezette beleidsinstrument(en)	Tijdelijke verlaging van de maximale kredietvergoeding door wijziging van het Besluit kredietvergoeding.
Financiële gevolgen voor het Rijk	De tijdelijke verlaging van de maximale kredietvergoeding heeft geen gevolgen voor het Rijk. De AFM is reeds bevoegd om toezicht te houden op aanbieders van krediet en op de door hen gehanteerde maximale kredietvergoeding.
Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren – als van toepassing	Aanbieders van consumptief krediet moeten in hun bedrijfsvoering rekening houden met de tijdelijke verlaging van de maximale kredietvergoeding. Er zijn op dit moment ongeveer 410 instellingen met een vergunning voor het aanbieden

	van consumptief krediet. Aanbieders die een kredietvergoeding hanteren van ten hoogste 10% worden niet door de crisismaatregel geraakt. Volgens het position paper van Nibud worden met name aanbieders van creditcards met een gespreid betalen faciliteit en kleine goederenkredieten geraakt. Deze groep is relatief klein ten opzichte van de totale populatie instellingen met een vergunning voor het aanbieden van consumptief krediet. De tijdelijke verlaging van de opslag brengt geen kosten voor burgers mee, maar leidt tot lagere maandlasten voor hun consumptieve kredieten tijdens de coronacrisis.
Nagestreefde doeltreffendheid	Door de crisismaatregel kunnen consumenten tegen lagere maandlasten geld lenen voor consumptieve uitgaven in deze tijden waarin Nederland wordt getroffen door de gevolgen van de coronacrisis. Juist nu kan een toenemend aantal mensen verlies van inkomen hebben en behoefte hebben aan bijvoorbeeld een persoonlijke lening of genoodzaakt zijn een product met krediet te betalen. De maximale kredietvergoeding van 14 procent beschermt consumenten onvoldoende tegen de hoge kosten van krediet. Door de tijdelijke verlaging van de vergoeding worden deze kosten voor consumenten verlaagd en worden ze dus beter beschermd.
Nagestreefde doelmatigheid	Op verzoek van de minister van Financiën heeft het Nibud de voor- en nadelen van een verlaging van de kredietvergoeding beschreven.¹ Nibud geeft aan dat huishoudens in acute

¹ Position paper Nibud over consumptief krediet, bijlage bij Kamerstukken II 2019/20, 24 515, nr. 531.

liquiditeitsproblemen kunnen komen door de coronacrisis. Zij kunnen proberen (onverantwoord) krediet te verkrijgen waarbij zij zich in een afhankelijke situatie bevinden ten opzichte van kredietverstrekkers. Nibud beschrijft dat een verlaging van de maximale kredietvergoeding vooral effect zal hebben op kleine, kortlopende kredieten, waaronder de kleine goederenkredieten. Bij deze kredieten wordt vaker de maximale kredietvergoeding gerekend. Uit onderzoek van de AFM blijkt dat juist bij deze categorie kredieten de achterstanden, en dus de problemen voor consumenten, het grootst zijn. Deze kredieten worden vaak afgesloten door financieel kwetsbare consumenten of consumenten die al in financiële problemen zitten en bijvoorbeeld rondkomen door (bijna) permanent rood te staan of een product op afbetaling te kopen tegen een hoge rente. Verlaging van de maximale kredietvergoeding heeft tot gevolg dat consumenten lagere kosten hebben, zeker wanneer sprake is van een relatief lange terugbetaalperiode of achterstand. Tegelijk geeft een (fors) lagere maximale vergoeding volgens Nibud aanbieders mogelijk te weinig ruimte om de kosten en risico's te beprijzen van kredieten met een korte looptijd, een laag kredietbedrag of kredieten aan risicovolle huishoudens. Een gevolg kan zijn dat kredietverlening afneemt of kredietvormen zelfs helemaal verdwijnen. Dit kan ook nadelig zijn voor consumenten die krediet nodig hebben. De kredietvergoeding moet daarom niet te laag zijn.

	Met de tijdelijke verlaging van de maximale kredietvergoeding naar 10 procent is gezocht naar een balans tussen betere consumentenbescherming en beperking van de kans op het intreden van onwenselijke neveneffecten. Vanwege de wens om de maximale kredietvergoeding snel te verlagen in verband met de gevolgen van de coronacrisis, is gekozen voor deze tijdelijke maatregel. Ter uitvoering van verschillende moties van de Tweede Kamer wordt onderzoek gedaan naar een structurele verlaging van de maximale kredietvergoeding. Dat onderzoek wordt eind 2021 afgerond.
Evaluatieparagraaf (of en hoe)	n.v.t. Er wordt onderzoek gedaan naar een structurele verlaging van de maximale kredietvergoeding. Dat onderzoek wordt eind 2021 afgerond.